

Ningú podrà amagar-se

«La Moncloa, autoerigida com a autoritat competent, haurà de donar múltiples explicacions per l'erràtica gestió de la crisi sanitària»

Deia Pedro Sánchez, des del faristol del Congrés i ja de matinada, que quan acabés la crisi sanitària es defensaria de les crítiques. No li faltarà feina. Primer caldrà contenir el ritme de contagis i de víctimes -fa feredat el recompte diari, amb centenars de persones mortes, adéus cruels i marcats per la distància que imposa el confinament-, però després haurà d'afrontar totes les conseqüències d'una gestió erràtica.

És cert que cap país del món està preparat per una pandèmia com la que estem vivint, però també ho és que l'esclat gradual i per països -els territoris sí que importen- dotava de marge tots els governs a mesura que la taca es feia gran. No veure-ho venir és greu; notar que la crisi s'acostava i no prendre mesures és directament negligent.

No és qüestió de si s'havien de permetre les manifestacions del 8-M, com insisteix aquests dies la dreta. O no només això. Aquell cap de setmana, que ara sembla tan llunyà, es van celebrar centenars d'esdeveniments esportius, inclosos els partits de Primera Divisió. I, tan sols uns dies abans, equips d'elit, tant de futbol com de bàsquet, havien viatjat a Itàlia -on el virus començava a fer estralls a la zona de la Llombardia- per participar en competicions europees. És cert que prendre mesures dràstiques abans de l'esclat de casos hauria estat objecte de crítiques -basades en una presumpta exageració de les autoritats-, però ara és tota la ciutadania qui en paga les conseqüències. Van més enllà de la salut i són imprevisibles.

La solució de la Moncloa, amb sensació de desbordament, ha estat la clàssica. L'estat d'alarma posa l'accent en la recentralització, situa el govern espanyol com a única autoritat competent, i visibilitza més els uniformes que les bates. Això dona peu a escenes curioses, com la que hem avançat a **NacióDigital** aquesta tarda

(<https://www.naciodigital.cat/noticia/199252/direccio/can/ruti/impedeix/entrada/exercit/espanyol>) : la direcció de l'hospital de Can Ruti, a Badalona, ha impedit l'entrada de l'exèrcit al seu recinte, on s'hi ha desplaçat de fer tasques de desinfecció a la ciutat. Imatges com la del rei inaugurant l'hospital de campanya a la fira Ifema de Madrid o la de militars desplecats en tasques sanitàries desvia el focus de l'autèntic combat de la malaltia, que es fa en unes UCI camí l'estrès màxim i on els efectius esperen amb delit l'arribada de material.

Un material que, fruit de l'estat d'alarma, depèn del govern espanyol. No són poques les autonomies que consideren un fracàs el sistema de compres centralitzades, perquè en situacions com aquesta la subsidiarietat hi juga un paper clau. Té més coneixement del terreny la conselleria de Salut que no pas un ministeri de Sanitat que, per més que ara sigui plenipotenciari, fins fa quatre dies estava buidat de competències. Es pot discutir si calia prendre abans mesures dràstiques, però era innegable que de material sanitari se'n requeriria. També és cert, però, que els principals experts de la Moncloa -i també a Catalunya- sostenien que això no seria més que una grip, i que els casos es podrien comptar amb els dits d'una mà. Convindria no oblidar-se'n.

Si la Moncloa juga a ser autoritat competent única, automàticament s'assenyala com a focus únic de crítiques. Pel que ha passat, pel que passarà, pel que s'hauria d'haver evitat i també pel que ja no es podrà fer. Algun dia, la ciutadania, quan deixi de patir pel dia a dia, podrà preguntar-se per què a Alemanya la taxa de mortalitat és tan baixa, comparada amb Espanya. O per què es van comprar tests de detecció a una empresa sense llicència. O per què no es va confinar amb més duresa la conca d'Òdena. O, fins i tot, quina és la veritable gestió que ha fet la Generalitat del

principal focus a Catalunya. I, si es mira més amunt, la pregunta és clara: de què serveix la Unió Europea si el material encarregat trigarà dues setmanes a distribuir-se mentre els avions amb ajuda de la Xina van aterrant amb regularitat, els metges que s'arromanguen són cubans i els camions de l'exèrcit rus -escena que no es va veure ni el 1945- passegen per Roma?

És a les mans de Sánchez, agradi més o menys, resoldre la crisi sanitària i l'econòmica i social que vindrà. L'ajuda ha de ser directe a la ciutadania afectada, preocupada per si el col·lapse serà com la del 2008, en la qual es van eixamplar les diferències socials. I la Generalitat també haurà d'estar atenta a la gestió d'aquesta crisi, perquè a l'espera de decisions més dràstiques -el Govern es reuneix aquest divendres de forma extraordinària- està quedant supeditada a l'autoritat competent. Les mesures econòmiques que defensen Quim Torra i Pere Aragonès són més ambiciosos que les de l'Estat -i això que Podem disposa de la vicepresidència social, en mans de Pablo Iglesias-, però de moment no passen de la categoria de proposta. Quan tot això acabi, que acabarà -esperem que sigui aviat-, ningú podrà amagar-se.